

Вища рада правосуддя

ДЕПУТАТСЬКЕ ЗВЕРНЕННЯ

Під час здійснення депутатської діяльності мені стали відомі обставини, які дають підстави стверджувати про наявність порушень чинного законодавства в діях члена Вищої ради правосуддя Маселка Р.А.

1. Відомості, які вказують на ймовірну наявність конфлікту інтересів у діях Маселка Р.А. під час реалізації ним повноважень.

Відповідно до ст.19 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» присяга, яку складають члени ВРП, передбачає, що вони зобов'язані здійснювати свої повноваження сумлінно, чесно і неупереджено.

Відповідно до п.3 ч.5 ст.20 зазначеного Закону член Вищої ради правосуддя зобов'язаний відмовитися від участі у розгляді питання за наявності конфлікту інтересів або обставин, що викликають сумнів у його неупередженості. Стаття 33 Закону встановлює, що член Вищої ради правосуддя не може брати участі в розгляді питання і має заявити самовідвід, якщо він особисто, прямо чи побічно заінтересований у результаті справи, є родичем особи, стосовно якої розглядається питання, або якщо будуть встановлені інші обставини, що викликають сумнів у його неупередженості.

Однак, наявні дані свідчать про те, що зазначені вимоги закону Маселком Р.А. не виконуються.

Маселко Р.А. неодноразово публічно через власну сторінку в соціальній мережі Facebook та засоби масової інформації негативно висловлювався стосовно багатьох суддів, однозначно та категорично піддавав сумніву їх професійність, доброчесність, критикував ухвалені ними судові рішення, обвинувачував у вчиненні протиправних дій, стверджував, що вони мають бути звільнені тощо. Після обрання на посаду члена Вищої ради правосуддя Маселко Р.А. здійснював поширення дописів інших осіб, в яких надавалася негативна оцінка рішенням різних суддів, їх професійним якостям та доброчесності.

Разом з тим, Маселко Р.А. регулярно допускав випадки, коли не заявляв самовідводи в рамках дисциплінарних проваджень стосовно згаданих суддів, щодо яких він публічно та категорично висловлював свою негативну думку, безапеляційно звинувачував у недоброчесності, порушеннях закону тощо.

Зокрема, зазначені дії Маселка Р.А. мали місце в наведених нижче випадках.

12 травня 2021 року Маселко Р.А. на особистій сторінці в соціальній мережі Facebook розмістив повідомлення, в якому надав однозначно негативні оцінки судді Печерського районного суду м. Києва Смик С.І. та судовим рішенням, які вона ухвалювала (зокрема, стверджуючи про допущення суддею порушень під час розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачені ст.130 КУпАП) (<http://surl.li/tpfxo>). Крім того, Маселко Р.А. масово звертався зі скаргами на дії судді Смик С.І. до ВРП, зокрема з приводу здійснення правосуддя у справах №№ 757/7948/18-п, 757/36701/18-п, 757/51778/18-п, 757/51748/18-п, 757/49469/18-п, 757/16250/18-п, 757/16235/18-п, 757/16483/18-п, 757/57545/18-п, 757/56130/18, 757/53581/18-п, 757/1194/18-п, 757/51913/18-п, 757/33624/18-п, 757/51845/18-п, 757/733/19-п, 757/51793/18-п, 757/737/19-п, 757/727/19-п, 757/11373/19-п, 757/8464/19-п, 757/7302/19-п, 757/7301/19-п, 757/1448/18-п, 757/8304/19-п, 757/33693/18-п, 757/736/19-п, 757/26139/19-п, 757/27452/19-п, 757/26164/19-п, 757/1321/18-п, 757/778/19-п, 757/30327/18-п, 757/666/18-п, 757/53589/18-п, 757/28894/18-п, 757/44281/19-п, 757/48385/19-п, 757/30321/18-п, 757/48390/19-п, 757/53613/19-п, 757/53686/19-п, 757/49467/18-п, 757/1413/18-п, 757/671/18-п, 757/659/18-п, 757/64681/19-п.

Разом з цим, Маселко Р.А. набувши статус члена ВРП здійснював розгляд скарги на дії судді Смик С.І. та брав участь в ухваленні рішення про відкриття стосовно останньої дисциплінарного провадження та ще й саме з приводу обставин розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 130 КУпАП під час здійснення правосуддя у справах №№ 757/64681/19-п, 757/29219/21-п, 757/51835/18-п, 757/53597/18-п, 757/8385/19-п, 757/28490/20-п, 757/28795/20-п, 757/62222/19-п, 757/28502/20-п, 757/33846/18-п, 757/57243/20-п, 757/26132/20-п (ухвала Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя під головуванням Маселка Р.А. від 24.04.2024 р. <https://hcj.gov.ua/doc/doc/45243>).

24 листопада 2021 року Маселко Р.А. на особистій сторінці в соціальній мережі Facebook поширив повідомлення іншої сторінки, в якому в негативному світлі коментуються здійснення судочинства суддею Печерського районного суду м. Києва Ільєвою Т.Г. і ставиться під сумнів її доброчесність, та супроводив це повідомлення власним схвальним коментарем (<http://surl.li/tpgvd>).

Разом з тим, Маселко Р.А. перебуваючи вже в статусі члена ВРП не заявляв самовідводи від розгляду скарг на дії судді Ільєвої Т.Г. (наприклад, скарги Сивака О.В., Валька В.І., заступника керівника Київської міської прокуратури Кравця О.О.). Розгляд зазначених скарг Маселком Р.А. не відбувся виключно тому, що відводи йому були заявлені самою суддею Ільєвою Т.Г. і відповідні заяви були задоволені (ухвали від 24.01.2024 р. <https://hcj.gov.ua/doc/doc/43547>, від 14.02.2024 р. <https://hcj.gov.ua/doc/doc/43832>, від 21.02.2024 р. <https://hcj.gov.ua/doc/doc/43980>). Аналогічна ж заява про відвід Маселка Р.А. від розгляду скарги Кривошеєвої О.В. – задоволена не була (ухвала від 10.01.2024 р. <https://hcj.gov.ua/doc/doc/43113>).

17 лютого 2018 року Маселко Р.А. на особистій сторінці в соціальній мережі Facebook розмістив повідомлення, в якому в негативному світлі коментує здійснення правосуддя суддею Шевченківського районного суду м. Києва Бугіль В.В. та стверджує про вчинення ним протиправних дій (<http://surl.li/tpqer>).

Разом з тим, Маселко Р.А. будучи членом ВРП не заявив самовідвід і брав участь в розгляді дисциплінарної справи щодо зазначеного судді, відкритої за скаргою Федоровича О.О., в результаті якої 06 березня 2024 року суддю було притягнуто до дисциплінарної відповідальності (<https://hcj.gov.ua/doc/doc/44293>).

Маселко Р.А. неодноразово на особистій сторінці в соціальній мережі Facebook розміщував власні повідомлення та поширював чужі, в яких в негативному світлі коментується здійснення правосуддя суддею Печерського районного суду м. Києва Підпалім В.В., фактично містяться обвинувачення останнього в ухваленні необґрунтованих та незаконних судових рішень, ставиться під сумнів його доброчесність (повідомлення від 25.09.2018 р. <http://surl.li/tpqeu>, від 25.11.2021 р. <http://surl.li/tpqew>, від 13.05.2021 р. <http://surl.li/thbdh>, від 25.03.2020 р. <http://surl.li/thbcj>).

Разом з тим, Маселко Р.А. будучи членом ВРП не заявив самовідвід від розгляду скарг на дії судді Підпалого В.В. (скарга Овчаренка А.І., скарга Коваль О.С.). Розгляд зазначених скарг Маселком Р.А. не відбувся виключно тому, що відводи йому біли заявлені самим суддею Підпалім В.В. і відповідні заяви були задоволені (ухвали від 06.03.2024 р. <https://hcj.gov.ua/doc/doc/44313>, від 21.02.2024 р. <https://hcj.gov.ua/doc/doc/43981>). Аналогічна ж заява про відвід Маселка Р.А. від розгляду скарги Жуковської Т.Д. задоволена не була (ухвала від 31.01.2024 р. <https://hcj.gov.ua/doc/doc/43580>).

Також, Маселко Р.А. поширював свої негативні оцінки, образливі висновки та звинувачення через засоби масової інформації, зокрема, щодо судді Печерського районного суду м. Києва Вовк С.В. (https://24tv.ua/odesa/suddya-sergiy-vovk-dosi-vidchuvaye-sebe-povnistyu-novini-odesa_n1690068, https://24tv.ua/habari-dopomoga-vbivtsi-suddi-uhvalyuyut-svavilni-rishennya-pidtrimkoyu_n1777587).

Після набуття повноважень члена ВРП Маселко Р.А. не заявляв самовідвід від розгляду скарг на дії зазначеного судді (наприклад, провадження за скаргою Зюкова Р.Ю. <https://hcj.gov.ua/doc/doc/44763>).

Таким чином, Маселко Р.А. здійснював реалізацію своїх повноважень члена Вищої ради правосуддя щодо суддів, до яких мав заздалегідь сформоване та публічно оголошене однозначно негативне ставлення, обумовлену цим думку щодо їх дій та ухвалених ними рішень, тобто діяв упереджено.

Також, до свого обрання членом Вищої ради правосуддя Маселко Р.А. працював у громадській організації «Фундація ДЕЮРЕ», продовжує підтримувати з її співробітниками зв'язки, в тому числі дружні; відповідно до поданої ним декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2022 р. отримував від цієї організації грошові кошти у вигляді благодійної допомоги.

Незважаючи на наявність таких особливих зв'язків з вказаною громадською організацією та її членами, які включали навіть грошові взаємовідносини, Маселко Р.А., перебуваючи в статусі члена Вищої ради правосуддя допускає факти здійснення розгляду поданих її співробітниками скарг на суддів, при цьому не заявляючи самовідвід та реалізуючи свої повноваження у провадженнях за такими скаргами (наприклад, скарги старшої юристки ГО «Фундація ДЕЮРЕ» Х.Буртник <https://hcj.gov.ua/doc/doc/44356>, <https://hcj.gov.ua/doc/doc/44146>). Аналогічні ситуації мають місце і при розгляді Маселком Р.А. скарг учасників інших громадських організацій, з якими він тісно співпрацював та підтримує особисті стосунки.

Частиною 1 статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» встановлено, що потенційним конфліктом інтересів є наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень, а реальним конфліктом інтересів – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Приватний інтерес визначається законом як будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

Наведені вище обставини та зазначені норми закону вказують на існуючі підстави стверджувати, що у Маселка Р.А. наявний приватний інтерес, який може суперечити його службовим повноваженням, впливав, впливає і може впливати в майбутньому на неупередженість та об'єктивність ухвалення ним рішень, вчинення чи невчинення певних дій в процесі виконання ним повноважень.

Приватний інтерес полягає, зокрема, у бажанні забезпечити успішний розгляд та задоволення скарг осіб, з якими він перебуває у особливих, в тому числі дружніх, відносинах, й скарг громадської організації, з якою він перебував у організаційних та фінансових взаємовідносинах, сприяти їх діяльності та продовжувати розбудовувати з ними взаємовигідні відносини.

Такі твердження вказують на наявний конфлікт інтересів зазначеної службової особи.

Підпункт «г» пункту 1 частини 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» відносить членів Вищої ради правосуддя до суб'єктів, на яких поширюється дія даного закону. Стаття 28 Закону України «Про запобігання корупції» покладає на відповідних суб'єктів зобов'язання щодо вжиття заходів недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів; повідомлення не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа

дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника; не вчинення дій та не приймання рішень в умовах реального конфлікту інтересів; вжиття заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

Невиконання ж зазначених зобов'язань тягне за собою притягнення до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку (ст.65¹ Закону).

Стаття 172² КУпАП встановлює адміністративну відповідальність за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

2. Відомості, які вказують на внесення недостовірної інформації в декларацію доброчесності та наявність в діях Маселка Р.А. ознак порушень вимог законодавства щодо реєстрації місця проживання та військового обліку.

Відповідно до фактичних місць працевлаштування в м. Києві та автобіографії, яка подавалася Маселком Р.А. для проходження конкурсу на посаду члена Вищої ради правосуддя (https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/00/69/05/28004a575cf6e7271ec96c48f65c3847_1561990368.pdf), він проживає в м. Києві з жовтня 2005 року.

Разом з тим, незважаючи на відповідні вимоги законодавства, після зміни ним місця проживання, всі ці роки ним не здійснена реєстрація свого дійсного місця проживання в м. Києві і він продовжує бути зареєстрованим у м. Жидачів Стрийського району Львівської області. Це зокрема підтверджується поданою ним 26 березня 2024 року декларацією особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (<https://public.nazk.gov.ua/documents/3dd3d082-5b46-4f6b-a7bc-04cfe0dc1524>), в якій зазначено, що його зареєстроване місце проживання знаходиться в м. Жидачів.

Такі дії Маселка Р.А. порушують ряд вимог законодавства. Так, відповідно до ст.5 Закону України «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні» громадянин України, який проживає на території України зобов'язаний протягом 30 календарних днів після прибуття до нового місця проживання (перебування) задекларувати або зареєструвати його. Стаття 31 Закону встановлює, що особи, винні у порушенні вимог цього Закону, несуть відповідальність згідно із законом. Статтею 197 КУпАП встановлена адміністративна відповідальність за проживання громадян без реєстрації місця проживання.

Такий стан речей, крім іншого, використовується Маселком Р.А. для звернення до «зручних» судів, тобто фактично для штучної зміни підсудності шляхом подання позовних заяв начебто за «зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем проживання», яке насправді не є дійсним місцем проживання і залишається бути зареєстрованим як таке лише внаслідок порушення вимог закону (наприклад, судова справа №380/7189/22 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104234539>, судова справа №380/15104/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101286398>).

Також, вказані обставини весь час, в тому числі після оголошення загальної мобілізації, використовуються Маселком Р.А. для збереження свого перебування на військовому обліку за старим місцем проживання, що фактично унеможливує його виклик до належного Територіального центру комплектування та соціальної підтримки у зв'язку з тим, що він не перебуває за місцем проживання, яке зазначено в його облікових документах, і йому неможливо вручити відповідну повістку з питань військового обліку та мобілізації.

Ці дії також містять ознаки порушення іншого законодавства. Згідно з ч.3 ст.1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» військовий обов'язок включає в себе, крім іншого, дотримання правил військового обліку. Відповідно до ч.3 ст.33, ч.4 ст.34 даного Закону військовий облік усіх призовників, військовозобов'язаних та резервістів ведеться саме за місцем їх проживання. Частина 3 ст.37 Закону встановлює, що призовники, військовозобов'язані та резервісти після прибуття до нового місця проживання зобов'язані в семиденний строк стати на військовий облік та не раніше ніж за три дні до вибуття з місця проживання знятися із зазначеного обліку.

Аналогічні норми містяться в Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1487. Зокрема, згідно з пп.20,23 даного Порядку у разі зміни місця проживання призовниками, військовозобов'язаними та резервістами подається інформація, яка підтверджується документами або відомостями відповідно до законодавства; призовники, військовозобов'язані та резервісти в разі зміни адреси їх місця проживання або інших персональних даних зобов'язані особисто в семиденний строк повідомити про такі зміни відповідним органам, де вони перебувають на військовому обліку.

Стаття 42 Закону передбачає, що громадяни України, винні в порушенні правил військового обліку громадян України, несуть відповідальність згідно із законом. Зокрема, стаття 210 КУпАП передбачає адміністративну відповідальність за порушення призовниками, військовозобов'язаними, резервістами правил військового обліку.

Слід зазначити, що вказані факти порушення законодавства щодо невиконання обов'язку зареєструвати нове місце проживання після його зміни, повідомлення відповідної інформації для оновлення даних військового обліку, а також наявність передбаченої законом відповідальності за такі дії – є очевидними, загальновідомими і безсумнівно зрозумілими самому Маселку Р.А., як юристу.

Незважаючи на це, останній приховав їх під час складення та подання на конкурс на посаду члена ВРП декларації добросовісності, тобто усвідомлено й умисно вказав недостовірні відомості в зазначеній декларації, ствердно відповівши на запитання про те, що ним не здійснювалися вчинки, що можуть мати наслідком притягнення до відповідальності.

Зазначені вище дії Маселка Р.А. можуть вказувати на його невідповідність стандартам доброчесності та професійної етики, допущення поведінки, що підриває авторитет та суспільну довіру до правосуддя та судової влади, у зв'язку з цим вони підлягають детальній перевірці, а у разі підтвердження і виявлення відповідних підстав – вжиття заходів реагування, що передбачені законом.

Стаття 24 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» передбачає підстави для звільнення членів ВРП, до яких зокрема віднесено:

- «грубе чи систематичне нехтування обов'язками, що є несумісним зі статусом члена Вищої ради правосуддя або виявило його невідповідність займаній посаді, допущення іншої поведінки, що підриває авторитет та суспільну довіру до правосуддя та судової влади, у тому числі недотримання етичних стандартів судді як складової професійної етики члена Вищої ради правосуддя»;
- «виявлення обґрунтованості наявних обставин щодо його невідповідності вимогам, визначеним у статті 6 цього Закону» (серед яких відповідність критеріям професійної компетентності, професійної етики та доброчесності).

Рішення про звільнення члена Вищої ради правосуддя з зазначених підстав приймається органом, що обрав (призначив) члена Вищої ради правосуддя, за поданням Вищої ради правосуддя.

Відповідно до ст.16 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат має право на депутатське звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності та підпорядкування, об'єднань громадян з питань, пов'язаних з депутатською діяльністю, і брати участь у розгляді порушених ним питань. Орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян, яким адресовано депутатське звернення, зобов'язані протягом 10 днів з дня його одержання розглянути і надати народному депутату відповідь з питань, що порушуються у депутатському зверненні.

На підставі викладеного та керуючись наведеними нормами законодавства прошу в рамках повноважень, передбачених законом, здійснити детальну перевірку наведеної інформації щодо Маселка Романа Анатолійовича та вжити належні заходи реагування, після чого повідомити про результати розгляду даного звернення у визначеному законом порядку (копію відповіді надіслати також на електронну адресу buzhanskyu@rada.gov.ua).

З повагою
народний депутат України

Максим Бужанський
(посв. № 240)